

indstændigt om at sende Dele-
gat. Rejsen bliver ikke saa dyr,
da Delegeraternes Rejseudgifter
vil blive lignet, saa at de lang-
vejs fra ikke betaler mere, end
de, der bor nær Mødestedet.
Til dem, der endnu ingen De-
legat har valgt, vilde jeg gerne
sige: Vælg endelig en Delegat
saa snart som muligt, og Res-
ten vil blive Dem meddelt om
Opholdet i Chicago i Mødedage-
ne.
I. Gertsen.

Danmark

Præstelønningsloven. („Natio-
naltidende“) Betyder det Lov-
forslag om Præsters Lønning,
som nu ligger paa Rigsdagens
Bord, en Forbedring af Præster-
nes økonomiske Kaar, og er det,
hvis dette kan bevarer bekræf-
tende, en saadan Forbedring, at
den kan kaldes passende i Sam-
menligning med, hvad andre Em-
bedsmænd har opnaaet ved de
nye Lønningslove?

Til rigtig Besvarelse af Spørgs-
maalet vil det være nødvendigt,
at man ikke indskrænker sine
Betragtninger til en eller anden
Enkelthed, som er iøjnefaldende
utilfredsstillende; man maa med-
tage samtlige Bestemmelser i
Loven, klargøre sig de opnaaede
Fordele og derpaa afbalancere
dem mod de Mangler, der kan
paapeges i denne som i enhver
anden Lønningslov.

Blandt disse Mangler er der
enkelte, som forhaabentlig end-
nu vil kunne ændres. Saaledes
er Slutlønnen i 3. Kl. for lav.
I denne Klasse vil der, paa
Grund af den for Præsterne gæl-
dende Kaldelsesmaade (Menig-
hedsraadens Indstilling) utvivl-
somt blive siddende et ikke ringe
Antal Præster, uden at kunne
opnaa Forflyttelse til en højere
Lønningsklasse. Der bør søges
tillagt saadanne Præster et
yderligere Løntillæg, f. Eks. ef-
ter 24 Aars Tjeneste.

Bestemmelsen i Loven vedrø-
rende de Præster, hvis Embe-
der ved den nye Inddeling i
Lønningsklasser, der nu skal finde
Sted, vil blive sat ned i en
lavere Klasse end den, i hvil-
ken de for Tiden er indordnede,
er ligeledes uheldig. Det maa
anses for billigt, at disse Præ-
ster for deres Embedstid vedblive
den samme løn, ogsaa efter den
nye Lønordnings Indførelse, som
hørende til den Klasse, i hvilken
de for Tiden staar, selv om de-
res Embede som saadant kom-
mer til at tilhøre en lavere Løn-
klasse. I modsat Fald vil disse
Præster blive skuffede i deres
berettigede Forventninger om at
faa Del i den bebudede Ind-
tægtsforøgelse.

Foruden disse Punkter vil det
ikke være vanskeligt at paape-
ge andre, hvor en Ændring er
ønskelig. Men gaar man fra den-
ne Betragtning af Enkeltheder
over til en Betragtning af For-
slaget som Helhed og til Sam-
ling af de Fordele, det byder,
maa det sikkert erkendes, at
Loven medfører saa store For-
dele, at Præstestanden, om ikke
med overstrømmende Glæde, saa
dog med jævnt Tilfredshed, maa
kunne tage imod den.

Foruden Grundløn med Alderstillæg sikrer Lovforslaget
Folkekirken Præster Stedstillæg,
Dyrtdstillæg, Konjunkturtillæg
og Efterindtægt i Lighed med,
hvad Statens Tjenestemænd har
faaet. Begyndelseslønnen i Løn-
ningsklasse bliver 6600 Kr. (med
de midlertidige Tillæg 8412 Kr.),
Slutlønnen 7800 Kr. (med Tillæg-
ene 9732 Kr.); i II. Lønning-
klasse bliver de fire Tal henholdsvis
4440 Kr., 6102 Kr., 6360
Kr. og 8112 Kr.; i III. Lønning-
klasse 3480 Kr., 5082 Kr.,
5640 Kr. og 7392 Kr., samt i IV.
Lønningsklasse (Kaldskapellaner
og residerende Kapellaner paa
Landet) henholdsvis 3120 Kr.,
4200 Kr. og 5832 Kr. For Em-
bedsboligen fradrages en Otten-
dedel af samtlige Lønklassers
Grundløn, henholdsvis 825 Kr.,
555 Kr., 435 Kr. og 390 Kr. Paa
dette Punkt findes, ikke mindst

som Forholdene for Tiden er, en
betydelig Fordel for Præsterne,
idet der overalt paa Landet og
de fleste Steder ogsaa i Byerne,
paa denne Maade vil være dem
Bølg for en meget rimelig Leje.
Som en Fordel ved det nye
Lovforslag maa tillige nævnes,
at Alderstillæggene herefter op-
naas hvert 3. Aar (tidligere hv.
4. Aar), saa at Præsten fremti-
dig vil naa Slutlønnen paa et
Tidspunkt, da Hensynet til
Børnens Uddannelse m. m. stil-
ler særlige Krav.

En yderligere Forbedring i
Præsterens Kaar fremkommer
derved, at Loven sikrer dem den
samme Ret som andre Embeds-
mænd til Pension for dem selv,
deres Enker og Børn. Særlig for
Præsteenkerne vil det her dreje
sig om noget væsentligt, idet de-
res Pension fremtidig bliver en
Trediedel af Mandens Indtægt
(tidligere var Embedspensionen
en Ottendedel). Af den pension-
givende Indtægt skal Præster
til Hjælp til Pensioneringen for
Fremtiden afgive 2½ pCt., men
samtidig bortfalder Forpligtel-
sen til at sikre Enken Overlev-
elsesrente og Pension fra de
gejstlige Enkekasser, hvilket hid-
til har forvoldt betydelige Ud-
gifter.

Loven, der kun gælder Præ-
ster udenfor København og Fre-
deriksberg, omfatter ca. 1114
Sognepræster og residerende By-
kapellaner og ca. 47 Kaldskapel-
laner og resid. Kapellaner paa
Landet. Af disse vil IV. Kl. rum-
me ca. 50, III ca. 500, II Kl. 400
og I Kl. 200 Præster, altsaa i de
to Avancementsklasser (II. og I.)
lidt over den samlede Halv-
del og deraf 200 i Topklassen,
et Forhold, der er gunstigere
end det, der er gældende i de an-
dre Etater.

Da endnu et betydeligt Ant-
al af Landets Præster er lønne-
de efter den ældste Lønnings-
ordning, fra før Lønrevisionen
af 14. Marts 1913, vil Lovfor-
slagets Bestemmelser vedrørende
dem være af særlig Interesse.
Paragraf 14 bestemmer, at disse
Præster, hvis de ønsker det,
kan gaa ind under den nye Løn-
ningsordning med Grundløn, Alder-
stillæg, midlertidige Tillæg
og de nye Pensionsregler i den
Lønningsklasse, i hvilken deres
Embede nu maatte blive sat. De
kan imidlertid ogsaa vedblive
under den gamle Lønningsord-
ning, men faar i saa Fald ingen
Dyrtds- og Konjunkturtillæg.
Der bliver her en Række Spørgs-
maal at overveje i adskillige af
Landets Præstehjem.

Lovforslagets Lønsatser vil,
navnlig naar henses til de særlige
Krav om Godtgørelse og
Gæstfrihed, der stilles til de fle-
ste Præster, ikke kunne betegnes
som særlig rigelige, og Loven
har tillige flere Pletter end dem,
der er nævnt foran i nærværende
Artikel. Præsterne stilles imid-
lertid ved denne Lov — i Over-
ensstemmelse med Ønsker, som
de selv har fremført — paa Linie
med de Embedsmænd, de i alt
væsentligt har Uddannelse og so-
ciale Kaar fælles med, og de
fleste Præster vil sikkert ogsaa
være klare over, at der i Hoved-
sagen ikke har kunnet naas
mere, end der er naaet, ja at
Tidspunktet for dettes Opnaaelse
endog maa siges at have været
særlig gunstigt.

Høstudsigterne. Bedømte den
1. September. Fra 80 Sagkyndige
har Det statistiske Departement
modtaget Indberetninger vedrørende
Høstudsigterne pr. 1. Sept. for de
vigtigste Afgrøder.
I de fjorten Dage siden sidste
Indberetninger med Hensyn til
Høstudsigterne for i Aar. For
Jylland er der nogen Opgang
for Vintersædens Vedkommende.
Enkelte Meddelere indberetter,
at Vintersæden vel ikke fylder
stærkt, men Prøvetærskningerne
viser et noget større Kærneud-
bytte, end man havde ventet. For
samtlige Sædafgrøder under et
synes man at kunne regne med
Middelhøst eller meget nær Mid-
delhøst i Jylland og over Mid-
delhøst paa Øerne.

Det fremgaar af Indberetning-
erne, at Vintersæden de fleste
Steder i det væsentlige er bragt
i Hus, hvorimod den sidste Tids
regnfulde Vejre har sinket Ind-
beretningen af Vaarsæden, uden
at der dog er Tale om, at Sæden
har lidt Skade endnu.

Rodfrugterne. Den haardt til-
trængte Regn, der er faldet siden
sidste Indberetning, har ikke
haft saa stor Virkning, som man
kunde have ventet, fordi den har
været ledsaget af koldt Vejrlig.
Som sædvanlig har dette gjort
sig særlig stærkt gældende i Jyl-
land. Medens der derfor synes
at kunne spores nogen Fremgang
i Udsigterne paa Øerne, er der
i Jylland ikke sket Forandringer
siden sidste Indberetning. Kar-
toflerne lover paa Øerne noget
over Middelhøst, men ellers er
der ikke paa Øerne nogen Ud-
sigt til at naa op til fuld Middel-
høst. I Jylland nærmer Udsigter-
ne for Kartofflerne sig til Middel-
høst, medens Indberetningerne
for de øvrige Rodfrugtafgrøder
ligger betydeligt lavere.

Græsmarker. Medens Regnen
ikke i særlig Grad har bedret
Udsigterne for Rodfrugterne, ly-
der Indberetningerne for Græs-
markerne dog noget bedre end
den 15. August. Dog staar det
stadigt ikke godt til med Græs-
ningen, særlig ikke i Jylland.

Kirkeindvielse. I Løbet af det
sidste Aars Tid er der opført en
ny Kirke i Bjerringbro Stations-
by. Den smukke Kirke, der er
bygget i typisk Landsbykirkestil
og hvis Indre er hyggelig og
rummelig med spidsbuet, hvælvet
Loft, indviedes den 31. Aug. af
Biskop Poulsen i Viborg.

Biskoppen talte over Ordet:
„Irene være Gud i det høje, Fred
paa Jorden, i Menneskene Vel-
behag.“

Sognepræst Blinkenberg, Hjer-
mind, prædikede.
Kirken har Siddeplads til hen-
ved 300 Mennesker. Sognepræst
Søndergaard-Jensen, Bjerring vil
midlertidig fungere som Præst
ved Kirken.

**En festlig Modtagelse af Kon-
geparret paa Skagen.** Fra
„Natt.“s særlige Korrespondent
— Skagen, 4. Sept. I tændende
Sol løb Kongeskibet Dannebrog
i Eftermiddags lidt før 3 ind i
Skagens Havn. Majestæterne
modtoges af en stor Skare Skag-
boer, Badegæster, Embedsmænd,
Kunstnere og Honoratiøner, med
Borgmester Iver Christensen,
Byfoged Bjørn Jensen, Malerne
Ancher og Tuxen i Spidsen.

Dronningen modtog pragtful-
de Buketter af Damerne. Efter
en kort Kur kørte Kongen og
Dronningen, der ledsagedes af
Hofdame, Frk. Sehested og Hof-
marskal, Kammerherre Rothe, til
Klitgården.

Flagene vajede overalt ved
Havnen og i Byen.

**En stor Brand paa Mors. Skar-
rehage Molerværk i Aske.** Ny-
købing, M., 5. Sept. Skarrehage
Molerværks store omfattende Fa-
briksanlæg paa Mors er i Aftes
ved 9-Tiden nedbrændt med Und-
tagelse af et Par Tørrelader. Il-
den opstod i Tørvesiloen, antage-
lig ved Selvantændelse i Tørve-
ne. Fra Siloen bredte Ilden sig
med rivende Hurtighed til de
andre Bygninger. Foruden den
store Ovnbygning nedbrændte et
lige fuldstændigt, kunstigt Tørvean-
læg. Maskinhuset, to store Tør-
velader og et mægtigt Tørveskur,
hvori opbevarede 1½ Million
Tørve. Hele Lageret af brændte
og ubrændte Sten, i alt godt en
halv Million, samt 200 Kubik-
meter Kork blev ødelagt.

Fabriken beskæftigede 50 Mand,
som ved Branden bliver delvis
arbejdsløse. Hele Fabriksanlægget
viser et noget større Kærneud-
bytte, end man havde ventet. For
samtlige Sædafgrøder under et
synes man at kunne regne med
Middelhøst eller meget nær Mid-
delhøst i Jylland og over Mid-
delhøst paa Øerne.

Som Følge af Branden vil Vær-
kets Drift blive standset ca. et
halvt Aar.

Omkring Horsens. Som det var
at vente, kommer Skanderborg
ikke til at staa ene i Kampen med
Horsens om Amtskontorerne m-
m. Vejle er straks rykket i Mar-
ken, og i „Vejle A. Folkebl.“
læses bl. a.:

Hvad er dette ikke for en
pragtfuld Smaalighed at ville
tage Amtmand og Amtskontor
fra Skanderborg, hvis der bliver
Tale om en virkelig Deling af
Aarhus Amt. Skanderborg, det
henrivende og idylliske Skander-
borg, har altid været Amtsbys og
vil komme til at ligge helt cen-
tralt i Skanderborg Amt. Hvori-
mod Horsens ligger saa at sige
med den ene Fod i Vejle Amt.
Man skulde dog virkelig synes,
at Spørgsmaalet om et Amtskon-
tors Beliggenhed i særlig og over-
vældende Grad angaar Amtet.

Og Horsens har aldrig vist,
at den er en over for Amtmand
særlig elskværdig By. Tvertimod.
Vi har et og andet i frisk Minde.
Og vi siger roligt: Den By for-
tjener ikke en Amtmand.

— Til Slut affyrer Vejle-Bladet
en Salve spidse Spydgigheder i
Anledning af, at en Horsensianer
i et Horsensblad har jamret over,
at Horsens er en kedelig By.

**Horsens' Irredenta! Krigen mellem
Horsens, Vejle og Skanderborg
fortsættes stadig skriver
„Jyll. Pst.“ af 7. Sept. Offen-
siven kommer stadig fra Vejle,
mens Skanderborg ser til og glæde-
straalende noterer alle „Træf-
fere“, den store Forbundsfælle
i Syd opnaar. Horsens forsvarer
sig selvfølgelig, bl. a. skriver
„Horsens Flkbl.“: Vi forstaar i
det hele ikke Vejlebladets vold-
somme Tagen-Affære her. Ikke
skulde det være Frygt for, at ogsaa
Bjerre og Hatting Herreder
skal gaa tilbage til deres gamle
amtskommunale Forbindelse med
Horsens, hvis denne By igen en
Gang bliver Sæde for en Amt-
mand og et Amtskontor?
Herpaa svarer „Vejle A. Folke-
bl.“: Kr. Olsen (Horsensbladets
Redaktør) trænger ikke til et
Kursus i Tankelesning. Man
kan ikke her er kommen for
Skade til at røbe Horsens-Hen-
sigten? Nej, saa fint kan vi ikke
regne det ud. Men nu veed vi
saa det.**

**Havnearbejdernes sidste Be-
slutning.** „Solidaritet“ — det
syndikalistiske Arbejderbevægelses
Organ — er henrykt over de
københavnske Havnearbejdernes
fortsatte Krig mod Samfundet,
og opfordrer indtrængende Pro-
vinshavnens Arbejdere til at gøre
fælles Sag med denTrediedel af
de københavnske Havnearbejdere,
som terroiserer Havnen. Og „So-
cial-Demokraten“ erklærer, at
den „indtil videre“ vil afholde
sig fra at kommentere Gaars-
dagens (8. Septembers) Afgø-
relse.

Men naar man undtager disse
to Blade, hilses Havnearbejdernes
Beslutning med en enstemmig
Fordømmelsesdom i den køben-
havnske Presse.

Deres Afstemning i Gaar (8.
Sept.) er jo heller ikke alene
et yderligere Bidrag til Opret-
tholdelse af de mørke og truende
Arbejderforhold, som Oldermænd
Wildt med forestaaende Bekym-
ring talte om i Gaar i Roskilde.
Den er tillige et nyt Vidnes-
byrd om den Letsindighed, hvor-
med Havnearbejderne — des-
værre med Føje til at pege paa
ligeartede Eksempler i andre Fag
— sætter brudte Aftaler i Høj-
sædet og undergraver deres gamle
prøvede Organisationer.

Den er endelig et ualmindeligt
ondsinde Forsøg paa at
skabe Vanskeligheder for den al-
mindelige Befolkning, standse vor
Landbrugseksport og hidføre stigende
Arbejdsløshed inden for
Industrifagene.

Nu er Forholdet heldigvis det,
at d'Hrr. Havnearbejdere ikke
har Magt, som de har Agt. Men
alligevel falder der et alvorligt
Ansvar paa de Arbejdere, der
blev hjemme i Gaar i Stedet for

at møde Side om Side med de
569, der stemte for at genoptage
Arbejdet. Af Forbundets ca.
3000 Medlemmer har nemlig kun
godt Halvdelen deltaget i Af-
stemningen. Beslutningen om at
føre Krigen mod Samfundet vi-
dere er saaledes trumfet igen-
nem af en Trediedel af Medlem-
merne.

— Denne Kendsgerning gør
det forstaaeligt, hvis man fra
Samfundets Side: i Øjeblikket
fra Regeringens og Arbejdsgiver-
foreningens Side, foreløbig be-
slutter at se Tiden an uden nye
Forsøg paa at tale Arbejderne
til Fornuft.

Saa meget er jo givet, at man
fra Samfundets Side foreløbig
ikke anser Situationen for saa
farefuld, at der er nogen Grund
til at lade sig træde paa Nak-
ken af Havnearbejderne og kal-
de paa det næste Spark ved at
sige Tak til, dersom de efter at
have faaet deres Villie, er saa
naadige at genoptage det Arbej-
de, de uden lovlig Grund har
forladt. „Natt.“

Lærernes Lønninger. Hobro-By-
raad vedtog paa sit ordinære
Møde forleden følgende Resolu-
tion:

„Hobro Byraad maa paa det
kraftigste protestere imod, at
Lovgivningsmagten har i Sinde
at paalægge Kommunerne at ud-
rede hele Grundlønnen til Løn-
nere efter den nye Lærertil-
lægslov.“

Byraadet maa udtale et indtræn-
gende Ønske om, at der i Hen-
hold til denne Lov ikke paalæg-
ges Kommunerne større økonomi-
ske Byrder end nævnt i Lov-
forslaget.“

Det færøske Spørgsmaal. Fra
Thorshavn telegraferes: Ministe-
riet har udbedt sig nærmere Ud-
talelser fra Lagtinget om Ting-
ets Forslag i Fjor angaaende
Færøsk som Undervisningsprog.
Udvalget i denne Sag foreslaar,
at der skal svares Ministeriet,
at Tinget fastholder Forslaget
uforandret.

Nyopdaget islandsk Krater.
Reykjavik, Mandag, 8. Septemb-
Islandsk Telegrambureau medde-
ler: To svenske Videnskabsmænd,
Wadell og Ygberg er i Forgaars
ankommet til Kolar i Horna-
fjord, efter at have gaaet over
Vatnajökul fra Vest til Øst.
Overgangen med tre Heste og
Slæde varede ni Dage. Inde paa
Høj-Jökulen har de opdaget et
vældigt Krater, 8 Kilometer langt
og 5 Kilometer bredt, hvori der
er varmt Vand. Der findes ogsaa
adskillige varme Kilder om-
kring Krateret. Krateret, der er
Islands største, har Svenskerne
givet Navnet Svea-Krateret.

Rejsen var uhyre vanskelig og
farefuld, men Resultatet enestaa-
ende. Begge de rejsende er ved
godt Helbred.

Lad ikke Smørfedt gaa til Spilde.

De vilde forbauses, om De vidste hvor meget Smørfedt
gaar til Spilde ved Brugen af en gammel eller upaalidelig
„Separator“. Den nuværende høje Pris paa Smørfedt gør
det utilladeligt at lade det allermindeste gaa til Spilde. Køb
en „Primrose Separator“ og stands Flødetabet.

Tro ikke, at Grise og Kalve fedes hurtigere ved at lidt
Fløde bliver tilbage i Mælken. Det er ofte bleven bevist at
disse trives fuldt saa vel paa varm „Separator“-skummet
Mælk med en Tilsætning af Oljeme. Fløde efterladt i skum-
met Mælk udgør slet og ret Tab.

„Primrose Separator“ skummer fuldstændig rent. Den
er enkel og derfor let at holde ren, letløbende og holdbar og
vil gøre godt Arbejde i mange Aar. Den er den eneste Ma-
skine saaledes indrettet, at Smørelsen trænger ind til alle
Akseltappene. Køb en „Primrose“ og De skal erfare hvil-
ken Tilfredsstillelse det er at eje en Maskine, der skummer
rent. Besøg den lokale Forhandler eller skriv efter Katalog.

INTERNATIONAL HARVESTER CO. OF AMERICA, Inc.
CHICAGO. U. S. A.

ROSENKRANSEN

af Florence L. Barclay.

Paa Dansk ved Past. N. P. Madsen. En ny Ud-
gave af denne fortrinlige Bog er nu udkommen her. Den
er paa 356 Sider, indb. i smukt og solidt Helsehvirings-
bind med Titel i Guld paa Ryg og Forside.

En Anmelder i Danmark udtaler sig som følger:
„Rosenkransen er egentlig en vidunderlig Bog —
vidunderlig skøn. Forfatteren behandler et enestaaende
Problem, og det er behandlet med Mesterhaand. Det er
i Sandhed en Digter, der har skrevet denne Bog; det
viser den Poesi, der aander ud fra dens Blade, og det vi-
ser de dybe og mesterlige Skildringer af alle de Sjæls-
tilstande og Forviklinger, som det mærkelige Emne
fremkalder og ifølge sin Natur maa fremkalde hos de
to Hovedpersoner. Det er en værdifuld Bog, skrevet i
en ren og ædel Aand og saa interessant, at den sikkert
vil holde Læseren i Aande, lige til han naar den sidste
Linie.“

Pris: \$1.00 portofrit.

Danish Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.

Dansk luthersk Mission i Amerika

I TIDEN FØR 1884.

Af Prof. P. S. VIG.

Udgivet af Den forenede danske ev. luth. Kirke
ved en Komite.

PRIS \$1.00.

Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebr.